

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 384

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları
(1/660)**

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/660 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Gerekçesi	4
• Milli Savunma Komisyonu Raporu	5
• Dışişleri Komisyonu Raporu	7
• Tasarı Metni	9
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	9
• Anlaşma Metni	11

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

2/8/2012

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-560/3339

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 5/7/2012 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/660)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşması 27 Ekim 2011 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Karşılıklı yarar ve hak eşitliğine dayandırılarak ve iki ülke arasındaki dostluk ve iş birliği ilişkilerinin dünya barışı ve güvenliğine olduğu kadar iki ülkenin ortak çıkarlarına katkıda bulunacağı da vurgulanarak tarafların aşağıdaki alanlarda iş birliğini tesis ederek geliştirmesi amaçlanmaktadır:

- Savunma sanayi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi,
- Savunma sanayi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimi,
- İhtiyaç duyulan savunma sanayi ürünlerinin karşılıklı tedariki,
- Müşterek üretilecek savunma sanayi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı,
- Türk Savunma Sanayisi tarafından üretilecek savunma sanayi ürünlerine pazar imkânı sağlanması,
- Türkiye ile Kosova arasında imzalanan Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşması ile Kosova'nın ihtiyacı olan savunma sanayisi ürünlerinin Türk Savunma Sanayisi tarafından karşılanması ve iş birliğinin her iki ülke yararına geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Milli Savunma Komisyonu

7/11/2012

Esas No: 1/660

Karar No: 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 1/10/2012 tarihinde tali komisyon olarak Komisyonumuza, esas komisyon olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilen 1/660 esas numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 7/11/2012 tarihinde yaptığı toplantısında; Milli Savunma Bakanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Milli Savunma Komisyonu, tasarı hakkında tali komisyon olarak belirlendiğinden, Komisyon toplantısının başında İçtüzüğün 23 üncü maddesi uyarınca kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme yapılması, maddelerin ayrıca görüşülmemesi kararlaştırılmıştır.

Tasarı ile, Türkiye ile Kosova arasında savunma sanayi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, bu alandaki ihtiyaçların ortak üretimi, ortak üretilecek ürünlerin üçüncü ülkelere satışı, Türk Savunma Sanayisi tarafından üretilecek ürünlere pazar imkânı sağlanması, Kosova'nın ihtiyacı olan savunma sanayisi ürünlerinin Türk Savunma Sanayisi tarafından karşılanması ve iş birliğinin her iki ülke yararına geliştirilmesini hedefleyen anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması amaçlanmıştır.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan sonra Komisyonumuzun genel uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesi kabul edilmiştir.

Raporumuz, esas komisyon olan Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Oğuz Kağan Köksal</i>	<i>Şirin Ünal</i>	<i>Dilek Yüksel</i>
Kırıkkale	İstanbul	Tokat
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Demirçalı</i>	<i>Seyit Sertçelik</i>	<i>Arif Bulut</i>
Adana	Ankara	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>Hüsamettin Zenderlioğlu</i>	<i>Turhan Tayan</i>	<i>Mehmet Süleyman Hamzaoğulları</i>
Bitlis	Bursa	Diyarbakır

Üye	Üye	Üye
<i>Fevai Arslan</i>	<i>Gülây Dalyan</i>	<i>Erdal Kalkan</i>
Düzce	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Morođlu</i>	<i>Yıldırım Mehmet Ramazanođlu</i>	<i>Osman Kahveci</i>
İzmir	Kahramanmaraş	Karabük
Üye	Üye	Üye
<i>Münir Kutluata</i>	<i>Halil Özcan</i>	<i>Orhan Düzgün</i>
Sakarya	Şanlıurfa	Tokat

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

20 Aralık 2012

Esas No: 1/660

Karar No: 304

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 2/8/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 1/10/2012 tarihinde tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 12/12/2012 tarihli 44 üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının, savunma mal ve hizmetlerinin geliştirilmesi, üretimi ve tedarigi ile hizmetler ve ilgili teknik ve lojistik destek alanlarında iki ülke arasında daha etkili iş birliğinin geliştirilmesini teminen 27 Ekim 2011 tarihinde Ankara'da imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Görüşülmekte olan Anlaşmanın, 24 Aralık 2009 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşması"nın hükümleri çerçevesinde iki ülkenin ortak çıkarlarına hizmet etmek üzere askeri teçhizat ve silah alımındaki mevcut kabiliyetlerin kullanılarak savunma sanayisi alanında iş birliğini daha da geliştirmek amacıyla imzalandığı,

- Anlaşma ile iki ülke arasında savunma sanayisi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, savunma sanayisi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimi, ihtiyaç duyulan savunma sanayisi ürünlerinin karşılıklı tedarigi, ortaklaşa üretilecek savunma sanayisi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı, Türk savunma sanayisi tarafından üretilen ürünlere pazar imkanının sağlanmasının amaçlandığı,

- Kosova tarafında Anlaşmanın onay işlemlerinin tamamlandığı
İfade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir. Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimize 14 Aralık 2012 Cuma günü saat 18.00'e kadar süre tanınmıştır.

Komisyon üyelerinden İzmir Milletvekili Rıfat Sait ve İstanbul Milletvekili İsmail Safi Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>	<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>
İstanbul	İstanbul	Mardin
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Rıza Alaboyun</i>	<i>Emrullah İşler</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>
Aksaray	Ankara	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Oktay Ekşi</i>	<i>Osman Taney Korutürk</i>	<i>Mehmet Muş</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>İsmail Safi</i>	<i>Faik Tunay</i>	<i>Rıfat Sait</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Abdullah Çalışkan</i>	<i>Aytuğ Atıcı</i>	<i>Hasan Karal</i>
Kırşehir	Mersin	Rize
Üye	Üye	Üye
<i>Şaban Dişli</i>	<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Nazmi Gür</i>
Sakarya	Samsun	Van
		(Muhalfim)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA SANAYİSİ İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 27 Ekim 2011 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA SANAYİSİ İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı V.

F. Şahin

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

SAVUNMA SANAYİSİ İŞ BİRLİĞİ

ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA SANAYİSİ İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosova Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır);

24 Aralık 2009'da Ankara/Türkiye'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşması"nın hükümlerini dikkate alarak,

Karşılıklı yarar ve hak eşitliği ilkelerine dayalı daha da geliştirilecek ve güçlendirilecek dostluk ve iş birliği ilişkilerinin, dünya barışı ve güvenliğine olduğu kadar iki ülkenin ortak çıkarlarına da katkıda bulunacağını vurgulayarak,

Askerî teçhizat ve silah alanında bilimsel ve teknik kabiliyetlerini kullanarak savunma sanayi iş birliğini daha da geliştirme isteklerini belirterek,

Karşılıklı saygı ile mütekabiliyet esaslarına dayanarak,

Aşağıdaki konularda anlaşmaya varmışlardır.

MADDE I AMAÇ

Bu Anlaşmanın amacı; savunma mal ve hizmetlerinin geliştirilmesi, üretimi ve tedarigi, hizmetler ve ilgili teknik ve lojistik destek alanlarında daha etkili iş birliği ile Taraflar arasında savunma sanayisi kabiliyetlerini geliştirerek savunma sanayisi alanında iş birliği sağlamaktır.

MADDE II KAPSAM

Bu Anlaşma; Taraflar arasında "Savunma Sanayisi Alanında" karşılıklı iş birliği esas ve ilkelerini kapsamaktadır.

MADDE III TANIMLAR

1. "Anlaşma"; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşması'nı,
2. "Gönderen Devlet"; bu Anlaşmanın amaçları için Kabul Eden Devlet ülkesine personel, malzeme ve teçhizat gönderen devleti,
3. "Kabul Eden Devlet"; bu Anlaşmanın uygulanması için gönderen devletin personel, malzeme ve teçhizatını ülkesine kabul eden devleti,
4. "Konuk Personel"; Tarafların, bu Anlaşmanın uygulanması için diğer Tarafın ülkesinde bulundukları asker veya sivil personeli,

5. "Yakınlar"; konuk personelin millî mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu aile fertlerini (eş ve çocuklar),
6. "Savunma Mal ve Hizmetleri"; ilgili lojistik destek ile birlikte silâhları ve askerî teçhizatı ve bunların araştırma, geliştirme ve üretimi için gerekli malzemeyi,
7. "Teknik Hizmetler"; savunma malzemelerinin geliştirilmesi, üretimi, bakımı ve tadilatı ile ilgili hizmetleri,
8. "Devlet Kalite Güvencesi"; belirlenmiş millî makamlarca, sözleşmedeki savunma sistemi ürün ve hizmetlerinin kalitesi ile ilgili isteklerinin karşılandığının güvencesini oluşturma sürecini,
9. "Karma Komisyon"; bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması, değerlendirilmesi ve gerektiğinde yapılacak değişikliklere ilişkin görevleri yürüten ve her iki ülke temsilcilerinden oluşan komisyonu,
10. "Gizlilik Dereceli Bilgi ve Malzeme"; şekli veya tipine ya da gönderilme metoduna bakılmaksızın, sınıflandırma işareti ile işaretlenen ve ulusal güvenlik çıkarlarından dolayı ve ulusal yasalara uygun olarak yetkisiz erişime, kullanıma veya imhaya karşı koruma gerektiren herhangi bir bilgi veya malzemeyi ifade eder.
11. "Kaynak Taraf"; Gizlilik Dereceli Bilginin veya Malzemenin yetkisi altında üretildiği Taraf veya uluslararası kuruluşu ifade eder.

MADDE IV İŞBİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar aşağıda belirtilen alanlarda iş birliği yapacaklardır:

1. Tarafların Silâhlı Kuvvetlerince ihtiyaç duyulan yedek parça, alet, savunma malzemesi, askeri sistemler, teknik gösterimler ve teknik teçhizata ilişkin ortak araştırma, geliştirme, üretim ve yenilenmesi için uygun koşulların sağlanması,
2. Tarafların topraklarında askerî teçhizat alanında ortak araştırma, geliştirme ve üretim projeleri sonuçlarının uygulanması,
3. Savunma mal ve hizmetleri alanında araştırma, üretim ve tasarım,
4. Her iki tarafın ve eğer kabul edilirse üçüncü devletlerin de savunma ürünlerine ilişkin üretim, geliştirme, teknoloji ve modernizasyon ortak programları için koşulların oluşturulması,
5. İki ülke arasında ortak veya benzer ihtiyaç olan teçhizatın üretimini yapmak amacıyla savunma alanında bilimsel kaynaklara dayalı ortak araştırma ve geliştirme projelerinin uygulanması ve bu hususu kapsayan çalışmaların iki ülke arasında imzalanacak Savunma Araştırma Geliştirme ve Teknoloji Alanında İş Birliği Mutabakat Muhtırası kapsamında yürütülmesi,
6. Her iki tarafın alet ve teçhizatının modernizasyonunun yanı sıra savunma sanayisi ürün ve hizmetlerinin üretimi ve tedariki alanlarında karşılıklı yardımlaşma,
7. Silâh ve askerî teknik teçhizatın ve bunların parçalarının daha da geliştirilmesi ve ortak üretimi konusunda; tarafların uygun birimleri arasındaki anlaşmaların sonuçlandırılmasının teşvik edilmesi,
8. Bu Anlaşma çerçevesinde tarafların uygun birimleri arasında yapılan savunma ürünlerinin tedarik ve üretim anlaşmalarının sonuçlandırılmasının teşvik edilmesi,

9. Karşılıklı anlaşmaya göre ortak projelerde ortak elde edilen nihai ürünlerin üçüncü devletlere satışı,
10. Kalite güvencesinde taraflarca kullanılan savunma sanayisi standartları hakkında bilgi ve ilgili doküman ile bilimsel ve teknik bilgilerin mübadelesi,
11. Tarafların yetkisi dâhilinde askerî teknik kurumlar, savunma sanayisi firmaları ve onarım tesisleri arasında iş birliği,
12. Her iki ülkede düzenlenen askeri sanayisi fuarları ve sempozyumlara katılım.

MADDE V UYGULAMA ESASLARI

1. Esas olarak, Taraflar sadece kendi savunma sanayileri ile ilgili konularda iş birliği yapacaklardır. Üçüncü ülkelerin ilgi sahasına giren konuların iş birliğine dâhil edilmesi karşılıklı anlaşma sonucuna göre mümkün olabilecektir.
2. Faaliyetler, Karma Komisyon toplantısının öngörülen tarihinden en az üç ay önce kabul eden devletin eş başkanı tarafından yapılacak olan resmi davet aracılığı ile başlatılacaktır.
3. Taraflar, üçüncü ülkelerin ortak üretim projelerine davet edilmesi konusunu, karşılıklı anlaşmaya göre değerlendirip, karar alacaklardır.
4. İş birliği alanlarına ilişkin uygulamanın ayrıntıları ve yürürlüğe girmesi her iki Tarafın millî yasalarına tâbi olacak olan Uygulama Protokolleri ile belirlenecektir.
5. Herhangi bir uygulama protokolünün feshedilmesi durumunda Taraflar fesih bildirisinden önce başlanmış bütün yükümlülükleri tamamlamayı kabul ederler. Herhangi bir uygulama protokolünün fesih bildirisi taraflarca müşterek sonuçlandırılacak ve yerine getirilmiş ve getirilmemiş yükümlülüklerin listesini de içerecektir.

MADDE VI KARMA KOMİSYON

1. Bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması için, üyeleri Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı ve Kosova Cumhuriyeti Güvenlik Gücü Bakanlığı personelinden meydana gelen ve her iki tarafın temsil edileceği bir Karma Komisyon (Buradan sonra "Komisyon" olarak belirtilecektir.) oluşturulacaktır.
2. Komisyonunda Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı heyetine, Millî Savunma Bakanlığı Müsteşar Teknoloji ve Koordinasyon Yardımcısı ve Millî Silâhlanma Direktörü; Kosova Cumhuriyeti Güvenlik Gücü Bakanlığı heyetine Güvenlik Gücü Bakanlığı Politika ve Planlama Direktörü başkanlık edecektir.
3. Komisyonun faaliyetlerini düzenlemek ve koordine etmekle görevli temas noktaları;
 - Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı Savunma Sanayii Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı,
 - Kosova Cumhuriyeti Güvenlik Gücü Bakanlığı Güvenlik ve İş Birliği Dairesi Başkanlığıdır.

4. Komisyonunda her bir tarafın üye sayısı yediyi aşmayacaktır. Gerektiğinde Komisyona, uzman personel dâhil edilebilecektir.

5. Bu Anlaşma kapsamında Komisyonun görev ve yetkileri;

a. Bu Anlaşmanın IV'üncü Maddesine göre, somut iş birliği alanlarını tespit etmek ve tanımlamak,

b. Birlikte gerçekleştirilecek projeleri seçmek ve müşterek projelerin uygulanmasına yönelik en uygun iş birliği şekil ve metodlarını tanımlamak,

c. Tarafların olası ortakları olabilecek yerel firmaları tespit etmek ve seçmek,

d. Müşterek programların uygulanması sırasındaki iş birliği teklifinin gerçekleştirilmesi amacıyla bilgileri mübadele etmek,

e. Üçüncü ülkelerin ortak projelere katılması konusundaki teklif, tavsiye ve görüşleri ilgili makamlara sunmak,

f. Onaylanmış proje ve kararların gerçekleştirilmesi için gerekli belgelerin hazırlanması ve yazılmasını sağlamak,

g. Onaylanmış projelerin ve kararların gerçekleştirilmesini düzenli olarak kontrol etmek,

h. Bu Anlaşmanın uygulanmasını değerlendirme ve gerektiğinde Anlaşmada yapılacak değişikliklere ilişkin teklifleri müzakere etmektir.

6. Komisyon Toplantısı gündemindeki tüm konular toplantıdan en az 60 (altmış) gün önce belirlenmiş ve koordine edilmiş olacaktır. Heyet Başkanları Komisyonunda gündeme gelmesi istenen soru ve konular hakkında birbirlerini haberdar edeceklerdir.

7. Komisyon müşterek olarak mutabık kalınan tarihlerde en az üç yılda bir olmak üzere dönüşümlü olarak toplanacaktır. Komisyon, üzerinde mutabık kalınmış gündemi görüşmek üzere, söz konusu toplantının düzenlenmesinden sorumlu heyetin başkanı tarafından toplantıya çağırılacaktır.

MADDE VII TELİF HAKKININ KORUNMASI

1. Tarafların sınai ve fikri mülkiyet, kendi sınırları içinde üretim hakları, üretim lisansının verilmesi, üçüncü ülkelere satış, ortak projeler çerçevesinde gerçekleştirilen buluşlar ve yeni ürünlere ait patentlerin korunmasıyla ilgili hak ve yükümlülükleri; her bir proje için yapılacak uygulama anlaşmaları ile belirlenecektir. Bu anlaşmalar her bir ülkenin telif haklarına ilişkin yürürlükteki mevzuatları ve uluslararası anlaşmaları dikkate alacaktır.

Bu anlaşmalarda; tarafların araştırma, geliştirme, üretim, tedarik, teknik hizmet ve personel desteği ile altyapı hizmetlerinden kaynaklanan masraflarından doğacak karşılıklı borç ve alacaklarının tasfiye şekli, yeri, zamanı ve şartlarına ilişkin esas ve usuller ile malî ve hukukî yükümlülükler ayrıntılı olarak belirtilecektir.

2. Savunma sanayisi ile ilgili uygun malzemenin veya taraflar arasında karşılıklı değişilen bilgilerin, üçüncü bir tarafa verilmesi veya yayımlanması ancak veren tarafın yazılı izniyle mümkün olacaktır.

3. Taraflar bu Anlaşma çerçevesinde diğer bir tarafça verilen bütün malzeme, ürün ve bilginin yeniden üretimi, kopya edilmesi, kullanılması veya dağıtılması ile ilgili telif haklarına ve diğer sınırlamalara riayet edeceklerdir.

MADDE VIII GİZLİLİK DERECELİ BİLGİ VE MALZEMENİN GÜVENLİĞİ

1. Taraflar, aşağıdaki tabloda gösterilen güvenlik sınıflandırma seviyelerinin eşdeğerliğini ve güvenlik sınıflandırma seviyelerine uygunluğunu kabul ederler:

<u>TÜRKÇE:</u>	<u>İNGİLİZCE:</u>
"ÇOK GİZLİ"	TOP SECRET
"GİZLİ"	SECRET
"ÖZEL"	CONFIDENTIAL
"HİZMETE ÖZEL"	RESTRICTED

2. Her bir Taraf, bu Anlaşmaya dayanarak alınan, Gizlilik Dereceli Bilgiyi kendi ulusal güvenlik sınıflandırma seviyesi ile yukarıdaki tabloda gösterilen eşdeğer işaretlere uygun olarak işaretlemeyi taahhüt ederler.

3. Taraflar, karşılıklı iş birliğinin bir sonucu olarak üretilen ya da transfer edilen Gizlilik Dereceli Bilginin korunması için kendi ulusal kanunları ve bu Anlaşma uyarınca gerekli tüm tedbirleri alacak ve bu tür bilgiyi de en azından kendi Gizlilik Dereceli Bilgisini korudukları eşdeğer güvenlik seviyesinde korumayı sağlayacaklardır.

4. Alan Taraf, Gizlilik Dereceli Bilgiyi Kaynak Taraftan yazılı ön izin almaksızın bir Üçüncü Tarafa transfer etmeyecektir.

5. İş birliği kapsamında mübadele edilen veya üretilen Gizlilik Dereceli Bilginin özel firmalara verilmesi, açıklanması veya bu firmalara ait tesislerde bulundurulması hâlinde, bu firmaların ülkesindeki Yetkili Güvenlik Makamından alınmış uygun seviyeli Tesis Güvenlik Belgesi olma şartı aranacak ve bu tür bilgi sadece, tam olarak yetkilendirilmiş ve Yetkili Güvenlik Makamından uygun Kişi Güvenlik Belgesi almış şahıslara, Bilmesi Gereken Prensibine uygun olarak açıklanabilecektir.

6. Yetkili Güvenlik Makamları ve/veya Kuruluşlar arasında mübadele edilen ve/veya karşılıklı iş birliği ile üretilen Gizlilik Dereceli Bilgi, bu Anlaşmaya uygun olarak transfer edilme amacı dışında diğer herhangi bir amaç için kullanılmayacaktır.

7. Yetkili Güvenlik Makamları ve Kuruluşların Gizlilik Dereceli Bilginin korunmasına ve bunların açıklanmasının önlenmesine ilişkin yükümlülükleri, Anlaşmanın sona ermesinden sonra bile uygulanmaya devam edecektir.

8. Gizlilik Dereceli Bilgiye verilmiş güvenlik sınıflandırmalarının seviyesi; sadece Kaynak Tarafça yükseltilebilir, düşürülebilir veya iptal edilebilir. Bu tür karar; Kaynak Tarafça, onu uygulayacak olan Alan Tarafa yazılı olarak derhâl bildirilecektir. Her iki taraf da gizlilik dereceli bilgileri veren tarafın yazılı onayı olmaksızın gizlilik dereceli bilgilerin gizlilik derecesinde değişiklik yapmayacaktır.

9. Yetkili Güvenlik Makamları ve/veya Kuruluşlar arasındaki iş birliği sürecinde üretilen bilgiye verilecek güvenlik sınıflandırma seviyesi, karşılıklı onay ile belirlenecek, değiştirilecek veya iptal edilecektir. Bu tür bilgiye verilecek güvenlik sınıflandırma seviyesi konusunda anlaşmaya varılamazsa, Taraflar, herhangi biri tarafından önerilen daha yüksek seviyeyi kabul edilecektir.

10. Gizlilik Dereceli Bilgi, Taraflar arasında, belirtilen hükümden hükümete diplomatik kanallar veya Tarafların Yetkili Güvenlik Makamları ile mutabık kalınan diğer kanallar ile iletilecektir.

11. "ÖZEL"/"CONFIDENTIAL" veya daha yüksek seviyeli Gizlilik Dereceli Bilginin transferi, her bir proje için hazırlanacak Proje Güvenlik Talimatında tanımlanacak usul ve esaslara göre gerçekleştirilecektir.

12. "ÖZEL"/"CONFIDENTIAL"e kadar işaretlenen Gizlilik Dereceli Bilgi ve Malzeme ulusal yasalara uygun olarak imha edilecektir.

13. Diğer Tarafın bir Kuruluşu ile bir Gizlilik dereceli Sözleşme yapmak isteyen ya da kendi Kuruluşlarının birine bir gizlilik dereceli proje kapsamında diğer Tarafın topraklarında bir Gizlilik dereceli Sözleşme yapmasına yetki vermek isteyen bir Taraf, teklif edilen Kuruluşun ilgili güvenlik sınıflandırma seviyeli Gizlilik Dereceli Bilgiye erişim yetkisi veren bir Tesis Güvenlik Belgesine sahip olduğuna ilişkin, kendi Yetkili Güvenlik Makamı vasıtasıyla diğer Tarafın Yetkili Güvenlik Makamından önceden yazılı izin alacaktır.

14. "ÖZEL"/"CONFIDENTIAL" ve daha yüksek seviyede Gizlilik Dereceli Bilginin kullanıldığı her bir proje için imzalanacak Sözleşmeye ek olarak, proje kapsamında güvenliğin sağlanmasına yönelik alınması gereken tedbirleri içeren bir Proje Güvenlik Talimatı hazırlanacaktır.

15. Gizlilik Dereceli Bilginin fiili veya şüpheli olarak ihlal edilmesi veya bu tür bilginin yetkisiz bir kişiye açıklanması hâlinde, ihlal veya açıklanmanın olduğu yerdeki Taraf, kendi ulusal yasalarına uygun olarak gerekli tüm tedbirleri alacak ve bu durum ile alınan tedbir ve sonuçları hakkında diğer Tarafı derhal bilgilendirecektir.

16. Gizlilik Dereceli Bilgiye veya bunların muhafaza edildiği veya işlendiği alanlara nüfuzu gerektiren ziyaretler, sadece, ziyaretçinin uygun gizlilik seviyesinde Kişi Güvenlik Belgesi ve bilmesi gereken prensibinin olması koşuluyla Ev Sahibi Ülkenin Yetkili Güvenlik Makamından ön yazılı izin alınmasından sonra uluslararası ziyaret prosedürleri çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

17. Taraflardan her birinin Yetkili Güvenlik Makamınca kendi ulusal kurallar ve mevzuatlarına uygun olarak verilen Kişi Güvenlik Belgesi ve Tesis Güvenlik Belgesi, karşılıklı iş birliği projeleri kapsamında diğer Tarafın Yetkili Güvenlik Makamınca tanınacaktır.

MADDE IX KALİTE GÜVENCE

Taraflarca mutabık kalınması halinde, kalite güvence konusunda iş birliği Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı ile Kosova Cumhuriyeti Güvenlik Gücü Bakanlığı arasında imzalanacak olan müstakil bir Anlaşma ile düzenlenecektir.

MADDE X TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN DOĞAN TAAHHÜTLERİ

Bu Anlaşmanın hükümleri, her iki ülkenin taraf olduğu diğer uluslararası anlaşmalardan doğan taahhütlerini etkilemeyecek ve diğer devletlerin çıkarlarına, güvenliklerine ve ülke bütünlüklerine karşı kullanılmayacaktır.

MADDE XI HUKUKİ HUSUSLAR

1. Konuk Personel ve yakınları, kabul eden devletin ülkesinde kaldıkları süre boyunca giriş çıkış ve ikametleri de dâhil kabul eden ülkede geçerli olan kanun ve düzenlemelere tabi olacaktır.

2. Cezai yargılama yetkisi kabul eden ülkede olacaktır. Buna karşın, gönderen ülke sadece kendi malları ve güvenliğine yönelik ihlaller ile sadece bir diğer konuk personelden bir kişiye ya da mal varlığına yönelik ihallerde yargılama yetkisine sahip olacaktır.

3. Gönderen veya Kabul Eden Devletin yargı hakkını kullanacağı hallerde, hüküm içeriği Gönderen Devlet mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngörmekte ise, her iki ülke ceza mevzuatında yer alan veya uyum sağlayan bir ceza sistemi geçerli olacaktır.

MADDE XII ZARAR VE TAZMİNATLAR

1. Taraflardan her biri, misafir personelin görevini yerine getirdiği sıradaki fiillerinden ötürü, diğer Tarafın mallarına (silah/mühimmat, malzeme/teçhizat ve akaryakıt/yağ gibi) oluşan zararları diğer Tarafa tazmin edecektir.

2. Kabul Eden Devletin ve üçüncü şahısların mallarında, kasten ya da ihmal dışı oluşan zarar ve ziyanlara ilişkin tazminat taleplerinin çözümlenmesinde, Kabul Eden Devletin kanunları uygulanacaktır.

3. Taraflar, askeri personelin resmi görevlerini yerine getirirken üstlendiği hizmetten ötürü yaralanması veya ölümü halinde diğer Tarafa karşı taleplerinden feragat edeceklerdir.

MADDE XIII ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Taraflar, bu Anlaşmanın yorum ve uygulamasından doğabilecek anlaşmazlıkları, Madde VI uyarınca kurulmuş Komisyonunda görüşmeler suretiyle çözüme kavuşturacaklardır.

2. Bu Anlaşmadan doğabilecek herhangi bir anlaşmazlık (somut projeleri düzenleyen uygulama protokollerinden doğan anlaşmazlıklar hariç) çözüm için uluslararası mahkemeye veya üçüncü tarafa götürülmeyecektir.

3. Şayet anlaşmazlık Komisyonunda ele alınışını izleyen doksan (90) gün içinde çözülemezse, Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarı ve Kosova Cumhuriyeti Güvenlik Gücü Bakanı Yardımcısı seviyesinde ele alınacaktır. Bu takdirde, konunun tarafların yetkili makamlarına intikalini izleyen otuz (30) gün içinde görüşmelere başlanacak, müteakip kırk beş (45) gün içinde sonuç alınmadığı takdirde, taraflardan her biri otuz (30) gün önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir.

MADDE XIV MALÎ HUSUSLAR

1. Bu Anlaşma kapsamında yapılacak faaliyetlere görevlendirilecek personelin yolluk ve yevmiyeleri Gönderen Devlet tarafından, toplantının düzenlenmesine ilişkin idari masraflar müteakibiye esaslarına göre Kabul Eden Devlet tarafından karşılanacaktır.

2. Bu Anlaşmanın hükümlerine uygun olarak gönderilen misafir personel ve yakınları, vergi, gümrük, satın alma ve satış ile ilgili mali konularda kabul eden tarafın ilgili kanunlarına tâbi olacaktır. Diğer taraftan, kabul eden devlet idarî kolaylıklar sağlayacaktır.

MADDE XV
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Bu Anlaşma taraflar arasında bir ortak düzenleme ile tadil edilebilir ve gözden geçirilebilir. Bu durumda taraflar, söz konusu tadil veya gözden geçirmeye ilişkin yazılı bildirim alınmasından itibaren doksan (90) gün içinde müzakerelere başlayacaklardır. Üzerinde mutabık kalınan tadil veya değişiklik teklifleri Madde XVI uyarınca yürürlüğe girecektir. Bütün tadilat ve gözden geçirmeler yazılı olarak yapılacaktır.

MADDE XVI
ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma her iki tarafın iç hukuk düzenlemelerine göre onaylanacak ve onaylamaya ilişkin iç hukuk işlemlerinin tamamlandığını bildiren son notanın karşı tarafca alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

MADDE XVII
YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşmanın yürürlük süresi bir (1) yıldır. Ancak taraflardan biri, bu sürenin sona erme tarihinden 30 gün önce sona erdirmeye talebinde bulunmadığı takdirde, işbu Anlaşma her defasında birer yıllık süreler için yenilenmiş olacaktır.
2. Eğer bu Anlaşmanın tadili ve gözden geçirilmesinde veya bir anlaşmazlığın çözümünde bir mutabakat sağlanamazsa her bir taraf diğer tarafa yazılı bir bildiri göndererek diplomatik kanallardan Anlaşmayı feshedebilir. Fesih işlemi bildirim diğer tarafça alınmasından 90 gün sonra yürürlüğe girer. Fesih hükümleri bu Anlaşmanın feshinden önce kararlaştırılmış ve başlatılmış olan herhangi bir projenin, programın veya sözleşmenin uygulanmasını etkilemeyecektir.

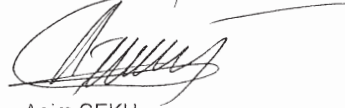
MADDE XVIII
METİN VE İMZA

Bu Anlaşma 27 Ekim 2011 tarihinde, Ankara'da, Türkçe, Arnavutça, Sırpça ve İngilizce dillerinde her biri ikişer nüsha olarak imzalanmıştır. Her bir nüsha aynı derecede geçerlidir. Anlaşmazlık çıktığı takdirde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İsmet YILMAZ
Millî Savunma Bakanı

KOSOVA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Agim ÇEKU
Güvenlik Gücü Bakanı

